

Sveriges
Kommuner
och Landsting

Cirkulärnr: 2005:92
Diariernr: 2005/2289
Handläggare: Gunilla Thörnwall Bergendahl
Avdelning: Avd för vård och omsorg
Datum: 2005-10-18
Mottagare: Kommunstyrelsen
Rubrik: Överenskommelse om samverkansformer mellan medicintekniska företag och medarbetare i den offentliga hälso- och sjukvården
Bilagor: Överenskommelsen

CIRKULÄR 2005:92

2005-10-18

Avd för vård och omsorg
Gunilla Thörnwall Bergendahl

Kommunstyrelsen

Överenskommelse om samverkansformer mellan medicintekniska företag och medarbetare i den offentliga hälso- och sjukvården

Bakgrund

Sveriges Kommuner och Landsting har tillsammans med Sjukvårdens Leverantörsförening och Svensk Instrument & Diagnostikaförening ingått en överenskommelse om samverkansformer mellan medicintekniska företag och medarbetare i den offentliga hälso- och sjukvården. Överenskommelsen föreslås gälla fr.o.m. 1 januari 2006 med sex månaders implementeringstid.

Målet med överenskommelsen är att skapa ett konsekvent och tillämpbart förhållningssätt för relationerna mellan hälso- och sjukvården och företagen så att samarbetet inte kan uppfattas som förtroendeskadligt eller kan ifrågasättas från juridisk eller etisk utgångspunkt. Överenskommelsen tillhandahåller regler som ska främja att samarbetet bedrivs med gott omdöme, bibehållen trovärdighet och i enlighet med gällande lagar och kollektivavtal samt branschens affärskod.

Förbundens syfte med att ingå denna överenskommelse är dessutom att erhålla samma etiska plattform för samverkan med den medicintekniska branschen som finns sedan 1 januari 2005 mellan hälso- och sjukvården och läkemedelsföretagen.

De två branscherna skiljer sig dock åt på flera sätt bl. a gällande de författningar som styr verksamheten och därmed de krav på och behov av samverkan som detta ställer. De medicintekniska företagens produkter skiljer sig dessutom betydligt mer åt sinsemellan än läkemedlen. Branschen levererar allt från enklare förbrukningsartiklar såsom blöjor och förbandsmateriel till högteknologisk, avancerad medicinsk utrustning. Det är därför naturligt att den medicintekniska branschens kontakter riktar sig mot en mycket bred personalgrupp inom både landsting och kommuner, till skillnad från läkemedelsföretagen som främst har relationer med läkarkåren.

Sveriges Kommuner och Landsting

118 82 Stockholm, Besök: Hornsgatan 20
Tfn: växel 08-452 70 00, Fax: 08-452 70 50
info@skl.se, www.skl.se

Dessutom är de medicintekniska produkterna nästan alltid föremål för upphandling (ibland gemensam för landsting och kommun), vilket medför att särskilda krav på hur företagen och hälso- och sjukvårdens medarbetare ska förhålla sig till varandra i samband med upphandlingsprocessen.

Det är viktigt att sjukvårdshuvudmännen beaktar dessa faktorer och i sin tillämpning tar hänsyn de skillnader som finns mellan de två branscherna och därmed olikheterna i de två överenskommelserna.

Parterna kommer gemensamt att upprätta ett dokument avseende tolkning och tillämpning av överenskommelsen som stöd för sina respektive medlemmar.

Överenskommelsens huvudsakliga innehåll

Överenskommelsen omfattar alla medarbetare inom den offentliga hälso- och sjukvården, såväl i landsting som i kommuner. Den anger riktlinjer för hur samarbete, relationer och ersättningar mellan hälso- och sjukvårdens medarbetare och de medicintekniska företagen i stort ska ske men även i specifika situationer. Den hänvisar till sjukvårdshuvudmännens egna reglementen för gåvor, sponsring, resor, traktamenten och bisysslor men berör endast indirekt mut- och bestickningsproblematik.

Sjukvårdshuvudmannen har ansvar för medarbetarnas fortbildning och ska komma överens med dessa vilken kompetensutveckling som behövs för att fullgöra eller utvecklas i arbetet. Om inte annat reglerats i upphandlingskontrakt bör därför företagen samråda med berörda sjukvårdshuvudmän om kommande utbildningsaktiviteter. Information och utbildning ska huvudsakligen ske i grupp, på arbetstid och arbetsplatsen och får endast genomföras efter överenskommelse med sjukvårdshuvudmannen. Utbildning eller studiebesök får endast förläggas utomlands om majoriteten av deltagarna inte är svenskar eller motsvarande erfarenhet eller information inte kan erhållas inom Sverige. Medarbetares samverkan med företag på fritiden får inte heller strida mot andan i överenskommelsen. Sjukvårdshuvudmannen beslutar alltid om vem som får delta i samverkan med företag.

Fortbildning som riktas till svenska läkare som huvudsaklig målgrupp ska vara godkänd av IPULS (Institutet för Professionell Utveckling av Läkare i Sverige).

Begränsningar i företagens varumärkesinformation införs vid utbildningar och vetenskapliga sammankomster.

All samverkan mellan hälso- och sjukvården och företagen ska ske under måttliga former och sociala aktiviteter och fritidsaktiviteter i samband med samverkan blir inte tillåtna.

En huvudregel är att sjukvårdshuvudmannen har ansvar de kostnader som uppkommer i samband med medarbetarnas fortbildning. Konsekvensen av detta blir

att företagens möjlighet till finansiering av enskilda medarbetares utbildningsaktiviteter begränsas. Företagen kan bekosta möteslokal, föredragshållare mm samt anmälningsavgift men endast 50 % av kostnaden för resor, kost och logi. Sjukvårdshuvudmannen kan naturligtvis välja att betala en större andel av eller hela kostnaden själv om så bedöms lämpligt. Om sammankomst äger rum vid tiden då offentlig upphandling förebereds eller genomförs ska sjukvårdshuvudmannen, om inte annat reglerats i upphandlingskontrakt, stå för hela kostnaden för den medarbetarkrets som involveras i upphandlingsprocessen.

Överenskommelsen reglerar även de situationer där hälso- och sjukvårdens medarbetare är uppdragstagare åt företagen. Här påminns om bisysslereglerna och samt transparens anbefalls genom att den skriftliga överenskommelse som ska upprättas mellan uppdragstagaren, företaget och sjukvårdshuvudmannen ska utgöra allmän handling.

Sponsring av aktiviteter/sammankomster inom hälso- och sjukvårdens verksamheter begränsas vilket bl. a. innebär att företagssponsring av t.ex. personalfester inte tillåts. Sponsring av aktivitet riktad mot hälso- och sjukvårdens medarbetare men arrangerad av tredje part får bara förekomma om aktiviteten är yrkesförkovrande och sponsringen inte överstiger kostnaden för aktiviteten.

Stipendium får endast riktas mot hälso- och sjukvårdens medarbetare om ändamålet är av yrkesförkovrande natur och ger ett mervärde till hälso- och sjukvården, transparens råder runt stipendiekriterier och val av stipendiat och syftet inte är att kringgå överenskommelsen i övrigt.

Vad gäller information och rådgivning om daglig drift/hantering, s.k. serviceinformation, ska den förekomma i den utsträckning verksamheten påkallar, enligt kontrakt eller som påbjuds av lagar och förordningar angående medicintekniska produkter.

Beslut om att en vårdenhet ska vara referenskund ska fattas av sjukvårdshuvudmannen och avtal ska upprättas som reglerar alla delar av relationen mellan företaget och sjukvårdshuvudmannen och hur företaget får använda referenskunden i marknadsföringssyfte.

Sammanfattningsvis ger överenskommelsen sjukvårdshuvudmännen förbättrade möjligheter att få en ändamålsenlig information och utbildning och övrig samverkan på sjukvårdens villkor men den ställer även ökade krav på intern information och uppföljning av medarbetarnas relationer med de medicintekniska företagen. För att överenskommelsen ska bli ett bra verktyg i det lokala samarbetet med den medicintekniska branschen, bör därför varje sjukvårdshuvudman

- i delegationsbestämmelser eller andra tillämpningsföreskrifter ange var beslutsnivån ligger i överenskommelsens olika delar d.v.s. precisera vem sjukvårdshuvudmannen är,

- sprida ökad kunskap till sina medarbetare om dels denna överenskommelse men även om de egna regelverken samt gällande lagstiftning som berör området,
- upparbeta rutiner för att få information om eventuella bisysslor, om sådana rutiner inte finns,
- i enlighet med överenskommelsen utfärda anvisningar för hur finansiering av och deltagande i aktivitet eller annan samverkan med företag ska ske i samband med upphandling och avrop,
- ombesörja att vårdgivares avtal omfattas av överenskommelsen, om det i dessa stadgas att produktförsörjningen ska tillgodoses genom sjukvårdshuvudmannens upphandlingar.

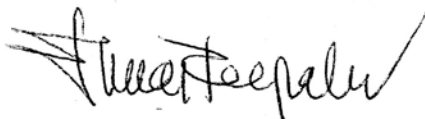
Förbundsstyrelsernas beslut

Svenska Kommunförbundets och Landstingsförbundets styrelser har godkänt överenskommelsen om samverkansformer mellan medicintekniska företag och medarbetare i den offentliga hälso- och sjukvården.

Landstingsförbundets styrelse rekommenderar landsting och regioner att tillämpa överenskommelsen.

Svenska Kommunförbundets styrelse informerar kommunerna om överenskommelsen i cirkulär.

Sveriges Kommuner och Landsting

Ilmar Reepalu
Ordförande Svenska
Kommunförbundet

Lars Isaksson
Ordförande
Landstingsförbundet

Bilagor: Överenskommelsen